

Do kosti segajoča rana — je li sama na sebi težka oškodba (§ 152. kaz. zak.)?

To vprašanje je radi tega tolikanj važno, ker o njem razni zdravniki različno sodijo. Lahko se zgodi, da je jeden poškodovalec obsojen radi lahke, drugi pa radi težke telesne poškodbe, čeprav sta si bili obe oškodbi prav slični. Tako različne sodbe napravljajo na občinstvo čuden utis in tudi sodnikom mora biti to neprijetno, ker ne vedo, pri čem da so. Najneprijetnejše je pa to za državnega pravdnika, kateri toži poškodovalca na podlogi mnenja onih zdravnikov, ki so prvi poškodovanca pregledali. Če so ti izjavili, da je oškodba (= pohabljenje = Verletzung; poškodba = Beschädigung) sama na sebi težka, toži se storilec po smislu §-a 152. kaz. zak. Pri obravnavi navzoči so pa drugi zdravniki, kateri menijo, da je oškodba sama na sebi lahka. Čemu toliko potov, stroškov in dela? Poškodovalec je sedaj obsojen radi lahke telesne poškodbe, radi katere bi bil lahko sojen pri pristojnem okrajnem sodišči!

Priznavamo, da res ni lahko v nekaterih slučajih dognati, je li poškodba lahka, ali pa težka; vsak zdravnik se pač izreče po svojem prepričanju. Kedar pa sega rana do kosti, res ni treba, da so zdravniki raznega mnenja! Ali naj smatramo tako rano res kot samo na sebi težko oškodbo uprav radi tega, ker sega do kosti? Je li ranjenje pokostnice res tako nevarno?

Hoffmann smatra kot samo na sebi težko oškodbo le ono, katera je povzročila važno, čeprav le kratko dobo trajajoče motenje zdravja ali pa važne stalne nasledke.

Ta izraz »važen« nam sicer sam na sebi mnogo ne pove, popolnem razumljiv nam pa je, če proučimo cel § 152. kaz. zak. Iz tega izvemo, kake poškodbe si je mislil zakonodavec za tako važne, da je postavil za storilca višje kazni, namreč: če se je poškodovancu vsled zadobljene poškodbe *a)* najmanj za 20 dnij zdravje pokazilo ali zmožnost, svoj poklic opravljati, odvzela, *b)* če se mu je zmešal um ali pa *c)* težko pohabljenje naklonilo.

Oškodba mora biti torej tako važna, kakor je važno zmešanje uma ali pa motenje v zvrševanju poklica ali zdravja za najmanj 20 dnij — tedaj jo je oceniti kot samo na sebi težko po smislu §-a 152. točka c).

Navedimo dvoje slučajev iz prakse!

Ravno med levo temenično hrgo¹⁾ in pušičnim ševom,²⁾ s tem vzporedno se razteza 3 cm dolga, zobčasto obrobljena, kožo, mišičje in polobanjico (pokostnico) zavzemajoča rana. S preiskovalno iglo prideš do kosti. Polobanjica je na tem mestu počena v dolgosti 2 cm, a ni razdrapana.³⁾

Opisano oškodbo je po našem mnenji oceniti kot samo na sebi lahko. Če se kaj ne prisadi, zaceli se v 10 dneh, ne da bi bila motila poškodovanca niti v zvrševanju poklica, niti v zdravji več nego kakih 4—5 dnij. Znano je namreč, da poškodovanci zaradi sličnih ran na v a d n o svoje delo popolnem opravljajo.

Drug slučaj!

V sredi desnega stegna videti je na sprednji plati 5 cm dolgo, počez se raztezajočo, kožo, mezdro,⁴⁾ mišičje in pokostnico zavzemajočo oškodbo. S preiskovalno iglo se otipa kost v dolgosti 3 cm. Če se bedro v kolenu upogne, zazija rana, in sedaj se stoprav prepričamo, da je prema in srednja stegenska mišica⁵⁾ popolnem prerezana. Vnanja⁶⁾ in notranja⁷⁾ stegenska ter krojaška⁸⁾ mišica so nepokvarjene.

Takšno rano bi bilo oceniti kot samo na sebi težko oškodbo po §-u 152. točke c), in sicer radi tega, ker je mišica prerezana (važna funkcija!), ne pa, ker je pokostnica ranjena! Če bi mišica ne bila počez prerezana, oceniti bi bilo oškodbo kot samo na sebi lahko. Če bi se rana ognjila in bi bil vsled tega poškodovanec moten v svojim zdravji in poklicu najmanj 20 dnij, izjavili bi: rana je bila sama na sebi lahka, a je motila

¹⁾ Seitenwandbeinhöcker.

²⁾ Pfeilnath.

³⁾ zerfetzt.

⁴⁾ Unterhautzellgewebe.

⁵⁾ Musculus rectus cruris, vastus medias.

⁶⁾ in ⁷⁾ vastus externus et internus.

⁸⁾ Sartorius.

poškodovanca v zvrševanju poklica in v zdravji najmanj 20 dnij, oceniti jo je torej kot težko telesno poškodbo po smislu §-a 152. točke a).

Že prej smo vprašali, je li ranjenje pokostnice res tako nevarno, da se je bati važnih nasledkov?

Vsak praktičen zdravnik je že premnogokrat izkusil, da se take rane navadno brez zlih nasledkov v kratkem času zacelijo. Le če je pokostnica v velikem obsegu od kosti ločena, in če je zmečkana, bati se je komplikacij.

Kaj pa na glavi? Tu se lahko razširi gnojno vnetje po Santorinijevih propustih¹⁾ v sredične dovodnice,²⁾ na kar se morebiti ognoje tudi sredica, splavi³⁾ ter možjanske opne.⁴⁾ To je res! Ali zgodi se to tudi, če polobanjica ni ranjena. To so slučajne ranske bolezni, katere nastanejo vsled infekcije!

V predantiseptičnem času se je malokatera rana brez vnetja zacelila in radi tega se je to (gnojenje) smatralo kot neobhodno potrebno, da, naravno. Čim večja in globokejša je bila rana, tem bolj se je gnojila, tem večja pa tudi nevarnost za življenje! Od tod je še sedaj ta strah, od tod se je ohranila do sedaj med zdravniki navada, da vsako, do kosti segajočo rano ocenjujejo kot samo na sebi težko oškodbo.

Menimo torej, da ranjenje pokostnice ni tako važno, da bi samo radi tega kvalifikovali oškodbo kot samo na sebi težko. Se ve, če nastanejo komplikacije, kakor šen, vnetje možjanskih mren itd., potem morali bomo pač izjaviti, da je sicer sama na sebi lahka oškodba vsled slučajnih ranskih bolezni motila poškodovanca v zvrševanju poklica ter v zdravji najmanj 20, oziroma 30 dnij, da je postala znabiti življenju nevarna ali celo smrtonosna.

Dr. P. DeFranceschi.

¹⁾ Emissaria Santoriniana.

²⁾ Diploëvenen.

³⁾ Sinus.

⁴⁾ Gehirnhäute.

